

692.

U S T A W A

z dnia 28 października 1920 r.

w przedmiocie przeprowadzenia wewnętrznej przymusowej pożyczki państwowej.

Art. 1. Cała suma należna Skarbowi od każdego płatnika z tytułu przymusowej pożyczki państwowej korzysta z ustawowego pierwszeństwa zaspokojenia z całego majątku ruchomego płatnika przed wszystkimi przywilejami i obciążeniami.

Pierwsza jakoteż druga rata pożyczki może być zabezpieczona natchmiał po skutecznieniu ostatecznego wymiaru danej raty.

Art. 2. O ile ruchomość płatnika jest oddana w zastaw, prawo pierwszeństwa, wymienione w art. 1, ogranicza się do $\frac{1}{5}$ wartości zastawionej ruchomości.

Art. 3. Suma pożyczki przymusowej, przypadająca od nieruchomości płatnika, korzysta z ustawowego pierwszeństwa zaspokojenia z teje nieruchomości przed wszystkimi przywilejami i obciążeniami hipotecznymi, z wyjątkiem należnych Skarbowi podatków oraz zawartych przed ogłoszeniem niniejszej ustawy pożyczek amortyzacyjnych tych instytucji kredytowych, których zobowiązania posiadają, w myśl obowiązujących w tym względzie przepisów, bezpieczeństwo pupilarne.

Przywilej powyższy ogranicza się do $\frac{1}{5}$ wartości nieruchomości, pozostałej po potrąceniu obciążających ją długów hipotecznych.

Przepisy powyższe stosują się również do wierzytelności hipotecznych.

Art. 4. Z określonego w artykule poprzednim pierwszeństwa korzysta również i wierzytelność, którą zaciągnąć może za zezwoleniem Ministerstwa Skarbu płatnik pożyczki przymusowej dla jej uiszczenia, pod warunkiem, że cała suma wierzytelności będzie wniesiona do kasy skarbowej na rachunek pokrycia pożyczki przymusowej.

Art. 5. W celu ściągnięcia pożyczki przymusowej Minister Skarbu może, bez względu na istniejące ustawowe lub umowne zakazy obciążenia, zaciągnąć w krajowych instytucjach kredytowych, niezależnie od zgody właściciela nieruchomości względnie wierzytelności hipotecznej, w jego zastępstwie i na jego rachunek, pożyczkę na pokrycie sumy pożyczki przymusowej, przypadającej od danej nieruchomości, względnie wierzytelności oraz kosztów zaciągnięcia teje pożyczki. Zaciągniętej pożyczce, zarówno jak procentom od niej i kosztom transakcji służy pierwszeństwo, wskazane w art. 3. Wspomniane jednak koszty nie mogą przekraczać 10% sumy pożyczki przymusowej.

Art. 6. W wypadkach, przewidzianych w art. 4 i 5, o ile istnieją obciążenia hipoteczne, obligacje państwowej pożyczki przymusowej pozostawać będą w depozycie sądowym, na zabezpieczenie praw wierzycieli hipotecznych i będą wydane albo wierzycielom hipotecznym w porządku starszeństwa na spłatę wierzytelności w razie zgłoszenia przez nich odpowiedniego żądania, albo też samemu płatnikowi państwowej pożyczki przymusowej za zezwoleniem wierzycieli.

Jeżeli obligacje mają być wydane wierzycielom, których należności są zabezpieczone na kilku nieruchomościach, a suma obligacji nie wystarcza na pokrycie wszystkich wierzytelności, to rozdziału dokona sąd właściwy według siedziby skarbowej władzy wymiarowej, biorąc za podstawę oszacowanie poszczególnych nieruchomości.

Obligacje wydane wierzycielom zaliczone będą na pokrycie ich wierzytelności według kursu na giełdzie warszawskiej w dniu wydania.

Art. 7. Notariusz, względnie sąd sporządzający akt, mający za przedmiot przeniesienie własności majątków nieruchomości lub uwierzytelniający na takim akcie podpisy stron, obowiązany jest do pobrania i wniesienia do kasy skarbowej $\frac{1}{5}$ sumy, stanowiącej różnicę między ceną, względnie wartością zbycia nieruchomości, ustaloną w myśl obowiązujących przepisów o opłatach stemplowych (należytościach), a obciążającymi te nieruchomości długami hipotecznymi. Zatrzymaną przez notariusza, względnie sąd, kwotę zalicza się na poczet przypadającej od zbywającego należności z tytułu państwowej pożyczki przymusowej. Potrącenie nie ma miejsca, o ile zbywający wykaże się zaświadczeniem władzy skarbowej, że bądź nie podlega obowiązkowi nabycia pożyczki przymusowej, bądź też obowiązek ten należycie wypełnił.

Wpis prawa własności nieruchomości w księdze publicznej (hipotecznej, gruntowej i t. p.) na podstawie aktu, obejmującego zbycie nieruchomości, nastąpi tylko w razie stwierdzenia, że uczyniono zadość przepisom, zawartym w ustępie poprzednim, co stosuje się odpowiednio także w wypadkach złożenia dokumentów w sądzie, przewidzianych w § 434 austriackiego kodeksu cywilnego.

Przepisy, zawarte w ustępach poprzednich, należy stosować również przy spłacie cesji i wykreśleniu sum hipotecznych.

Art. 8. Upoważnia się Ministra Skarbu do przeprowadzenia rejestracji krajowych i zagranicznych papierów wartościowych.

W tym celu Minister Skarbu ma prawo:

- a) pociągać do współdziałania w przeprowadzeniu rejestracji instytucje, które wypuściły te papiery, lub przechowują je u siebie pod jakimkolwiek tytułem;
- b) zarządzić wyłączenie z obiegu papierów, niezgłoszonych do rejestracji w przepisany terminie, wydać zakaz wypłaty dywidend od takich papierów i zarządzić konfiskatę na rzecz Skarbu papierów, ukrywanych przed rejestracją, z zastrzeżeniem, że zarządzenia te nie mogą naruszać praw osób trzecich, nabytych przed ogłoszeniem niniejszej ustawy;
- c) zarządzić zajęcie papierów, przechowywanych w depozycie i niezgłoszonych w przepisany terminie, zawiadamiając o tem drogą publikacji. Jeżeli zaś po upływie 6 miesięcy od daty publikacji właściciel depozytu się nie zgłosi, zarządzić za pośrednictwem Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej sprzedaż takiej części depozytu, która pokrywa 20% wartości tych papierów.

W wypadkach powyższych wartość papierów określona będzie przez Ministra Skarbu po wysłuchaniu opinii Komitetów Giełdowych.

Płatnicy, którzy w terminie i w trybie przepisany zgłoszą do rejestracji papiery wartościowe, nie będą pociągani do odpowiedzialności za ukrywanie tychże papierów oraz dochodów z nich przy wymiarze podatków i opłat, dokonane przed ogłoszeniem niniejszej ustawy.

Art. 9. Upoważnia się Ministra Skarbu, w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Apropowizacji, do przeprowadzenia przy współdziałaniu organów Urzędu Walki z Lichwą i Spekulacją, jakoteż innych władz i instytucji na podstawie deklaracji właścicieli, względnie przechowawców, lub w razie potrzeby z urzędu spisu wszystkich surowców, półfabrykatów i gotowych towarów, znajdujących się na obszarze Rzeczypospolitej.

W szczególności Minister Skarbu ma prawo:

- 1) zarządzić sprawdzenie na miejscu zapasów powyższych przedmiotów i przejrzenie wszystkich odnośnych ksiąg i dokumentów;
- 2) zarządzić przymusową sprzedaż surowców, półfabrykatów i gotowych towarów, oddanych na skład lub w zastaw, jeżeli osoby, przechowujące je, nie ujawnią na żądanie władz skarbowych, właściciela tych przedmiotów, — w ilości niezbędnej dla pokrycia pożyczki przymusowej w wysokości 20% wartości przedmiotów, niezgłoszonych w terminie i trybie, które w drodze rozporządzenia będą określone;
- 3) zarządzić zajęcie i nabycie powyższych przedmiotów na rzecz Skarbu po cenie, podanej w deklaracji płatnika, o ile ilości i wartości tych przedmiotów nie podano zgodnie z księgami handlowymi, względnie według udokumentowanych cen nabycia lub kosztów fabrykacji.

W wypadkach, wymienionych wyżej w ust. 2 i 3, należy resztę ceny sprzedażnej, pozostałej po pokryciu pożyczki przymusowej, jako też obligacje tej pożyczki pozostawić do rozporządzenia właściciela, względnie innych osób interesowanych, które wykażą swoje prawa.

Art. 10. Upoważnia się Ministra Skarbu do powołania celem współdziałania w przeprowadzeniu pożyczki przymusowej wszystkich instytucji i osób, których współdziałanie może się okazać potrzebne. Osobom, powołanym w myśl powyższego do współdziałania, należy się zwrot rzeczywistych kosztów, spowodowanych zleconymi czynnościami, wedle norm, które ustali rozporządzenie Ministra Skarbu.

Art. 11. Minister Skarbu władny jest zatwierdzić zmiany postanowień statutów instytucji kredytowych, o ile dotyczą warunków udzielania pożyczek.

Art. 12. Minister Skarbu jest władny udzielić częściowego, lub zupełnego zwolnienia od obowiązku nabycia pożyczki przymusowej, jako też ulg w jej nabyciu, a w szczególności rozłożenia na raty na okres nie dłuższy jak 5-letni — w tych wypadkach, których ścisłe dopełnienie obowiązku nabycia pożyczki przymusowej narażałoby poważnie egzystencję gospodarczą płatnika lub było ze względów ogólnopństwowych niepożądane. Ulgi powyższe dotyczą także płatników, których majątki ucierpiały z powodu wydarzeń wojennych, lub wypadków żywiołowych, o ile skutki tych szkód dotąd trwają.

Art. 13. Osoby, winne naruszenia przepisów niniejszej ustawy, jakoteż wydanych na zasadzie zarządzeń, ulegną, o ile w poprzednich artykułach nie postanowiono inaczej, karom, wskazanym w ustawie o podatku dochodowym i majątkowym z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. Ust. № 82, poz. 550).

Art. 14. Przepisy wykonawcze do niniejszej ustawy przez Ministra Skarbu wydane zostaną.

Art. 15. Ustawa niniejsza zyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw, równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Obrony Państwa z dnia 22 września 1920 r. w tym samym przedmiocie wydane.

Marszałek:

Trąpczyński

Prezydent Ministrów:

Witos

Minister Skarbu:

W. Grabski